

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.37/2022/13.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2023. január 4. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A veszélyes hulladékra elkövetett hulladékgazdálkodás rendje megsértésének büntette miatt terhelt1 őrnagy I. r. vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2022. június 17. napján kihirdetett 43.Kb.78/2021/53. számú ítéletét megváltoztatja.

A terhelt1 őrnagy I. r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 200 (Kettőszáz) napi tétel, napi tételenként 2000.- (Kettőezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A terhelt1 őrnagy I. r. vádlottal szemben alkalmazott lefokozás katonai büntetést mellőzi.

A terhelt1 őrnagy I. r. vádlottal szemben kiszabott 400.000.- (Négyszázezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztére kell átváltoztatni. Az átváltoztatás esetén 1 (Egy) napi tétel pénzbüntetés helyébe 1 (Egy) napi szabadságvesztés lép.

A terhelt2 II. r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 150 (Százötven) napi tétel, napi tételenként 1.000.- (Ezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A terhelt2 II. r. vádlottal szemben kiszabott 150.000.- (Százötvenezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztére kell átváltoztatni. Az átváltoztatás esetén 1 (Egy) napi tétel pénzbüntetés helyébe 1 (Egy) napi szabadságvesztés lép.

Az elsőfokú eljárás során felmerült összesen 820.961.- (Nyolcszázhuszezer-kilencszázhatvanegy) forint bűnügyi költségből 327.609.- (Háromszázhuszonhétézer-hatszázkilenc) forint megfizetésére terhelt1 őrnagy I. r. vádlott és terhelt2 II. r. vádlottak egyetemlegesen kötelesek.

terhelt1 őrnagy I. r. vádlott 7.200.- (Hétezer-kettőszáz) forint és terhelt2 II. r. vádlott 200.000.- (Kettőszázezer) forint bűnügyi költség megfizetésére köteles.

A fennmaradó 286.152.- (Kettőszáznyolcvanhatezer-százötvenkettő) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy terhelt2 II. r. vádlott lakóhelye: cím7 szám.

terhelt2 II. rendű vádlottnak az első 7.500 (Hétezer-ötszáz) forintos részletet az ítélet jogerőre emelkedését követő hónap 15. napjáig, míg a fennmaradó részleteket a tárgyhó 15. napjáig kell megfizetni.

A másodfokú eljárásban felmerült 16.800.- (Tizenhatezer-nyolcszáz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2022. június 17. napján kihirdetett 43.Kb.78/2021/53. számú ítéletével terhelt1 őrnagy I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki hulladékgazdálkodás rendje megsértésének büntetében [Btk. 248. § (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés] mint társtettést, ezért 250 napi tétel, napi tételenként 3.000 forint pénzbüntetésre és lefokozás katonai büntetésre ítélte. terhelt2 II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki hulladékgazdálkodás rendje megsértésének büntetében [Btk. 248. § (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés] mint társtettést, ezért 200 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Az így kiszabott 750.000, illetve 200.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett arról, hogy azt fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni akként, hogy egy napi tétel helyébe egy napi szabadságvesztés lép. A II. rendű vádlott részére a pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyezett azzal, hogy ha egy havi részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetés meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Úgy rendelkezett, hogy az I. rendű vádlott 171.006 forint, a II. rendű vádlott 324.978 forint bűnügyi költséget köteles megfizetni, míg 324.977 forint bűnügyi költséget az állam visel.

[2] A tárgyaláson jelenlévő katonai büntetőeljárásra kijelölt ügyész mindkét vádlott vonatkozásában tudomásul vette az ítéletet. Az I. rendű vádlott felmentésért, védője a tényállás téves megállapítása, a bűnösség megállapítása és a büntetés kiszabása miatt, felmentés érdekében fellebbezett. A II. rendű vádlott és védője ugyancsak fellebbezést jelentett be a tényállás téves megállapítása, a bűnösség megállapítása és a büntetés kiszabása miatt a felmentés érdekében és a bűnügyi költségre kötelezéssel szemben.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.521/2022/2. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Megállapította, hogy a fellebbezések tartalmára tekintettel a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján mindkét vádlott tekintetében teljeskörű. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács eljárása perrendszerű volt, hatályon kívül helyezést eredményező abszolút vagy relatív eljárási szabálysértést nem vétett, ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a törvényesen lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a bizonyítékok okszerű és az iratok tartalmának megegyező értékelésével helyes történeti tényállást állapított meg, mely mindenben megalapozott, felülbírálatra alkalmas és ekként a másodfokú eljárás során irányadó. Kifejtette ugyanakkor, hogy az ítélet [7] bekezdése a II. rendű vádlott korábbi nyilatkozata alapján azzal pontosítandó, hogy a II. rendű vádlott alkalmi munkákból napi 3-5.000 forint jövedelemre tesz szert, és vagyonát képezi a lakóhelye szerinti ingatlan meg nem határozott mértékű és értékű tulajdonrésze. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács indokolási kötelezettségének teljeskörűen eleget tett, ideértve a bizonyítási indítvány elutasításának indoklását is. Hangsúlyozta, hogy a vádlottak felmentésére csak eltérő tényállás mellett lenne lehetőség, ez azonban a Be. 591. § (1) bekezdésére tekintettel nem lehetséges. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a megállapított tényállásból okszerűen következtetett az I. és II. rendű vádlottak bűnösségére, és cselekményüket törvényesen minősítette. Érvelése szerint azonban a társtettesként való elkövetés súlyosító körülmény, ezért nem osztotta azt az elsőbírői álláspontot, hogy súlyosító körülmény ne lenne megállapítható a vádlottak terhére. Utalt rá, hogy az I. rendű vádlottal szemben kiszabott lefokozás a 15 éve magas színvonalon ellátott, példás katonai szolgálatára és a katonai szolgálattal össze nem függő bűncselekményre tekintettel indokolatlan, ehelyett várakozási idő meghosszabbítása katonai mellékbüntetés kiszabása lenne indokolt, amelyre azonban a fellebbviteli főügyészség nem tett indítványt, hiszen az álláspontja szerint – ügyészi fellebbezés hiányában – a Be. 594. § (4) bekezdés f) pontja alapján a súlyosítási tilalomba ütközne. A bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezést hibásnak találta. E körben kifejtett érvelése szerint a Be. 574. § (4) bekezdése értelmében a bűnösnek kimondott vádlottak vonatkozásában felmerült, el nem különíthető bűnügyi költségre a bíróság a vádlottakat egyetemlegesen kötelezi, ezért az eljárás során keletkezett informatikai szakértői és környezetvédelmi szakértői véleményekkel kapcsolatos szakértői díj, valamint a tanúk útiköltségével kapcsolatban felmerült díjak (költségjegyzék 1., 4., 7. és 8. tételei) viselésére a vádlottakat egyetemlegesen kell kötelezni. Megjegyezte, hogy a II. rendű vádlott érvényes személyi igazolvánnyal nem rendelkezik (az elsőfokú ítéletben feltüntetett okmánya érvényessége lejárt), a terhelt lakóhelye helyesen cím7 Mindezek alapján a főügyészség indítványozta, hogy a másodfokú katonai tanács az elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, az ítélet személyi részét, a bűnösségi körülményeket és a II. rendű vádlott személyes adatait pontosítsa, az I. rendű vádlottal szemben a lefokozás katonai büntetést mellőzze, a bűnügyi költségre vonatkozó ítéleti

rendelkezést a kifejtettek szerint változtassa meg, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[4] Az I. rendű vádlott védője előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, amelyben elsődlegesen tárgyalás tartását és tanú7 tanú kihallgatását indítványozta. Érvelése szerint az I. rendű vádlott vallomásának a tanúval bizonyítani kívánt része a bizonyítási eljárás során sem a vádhatóság, sem a bíróság számára nem volt aggályos. Ugyanakkor az elsőfokú ítélet [35] bekezdése álláspontja szerint már szükségessé teszi a tanú kihallgatását arra, hogy a rendőrség által készített fényképeken szereplő betonvályú nem azonos a helység4i ingatlanon készített fényképeken látható betonvályúval, mert az jelenleg is sértetlen állapotban megtalálható tanú7 ingatlanán. Ezen túlmenően előadta, hogy az elkövetéskor hatályos Btk. 248. § (4) bekezdés a) pontja a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése körében a hulladékot úgy értelmezi, hogy „mindaz, amit a hulladékról szóló törvény hulladéknak minősít, ha alkalmas az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére”. Utalt a Kúria Bfv.1747/2015/6. számú határozatára, amely kimondja, hogy „a Btk. az általános hulladék-fogalomhoz képest szűkítő követelményt támasztva írja elő, hogy az elhelyezett dolognak nemcsak hulladéknak, hanem meghatározott vonatkozásban veszélyeztetésre alkalmasnak is kell lennie. Szakértés körébe tartozó kérdés – azon túl, hogy a dolog melyik hulladék-kategóriába tartozik – a meghatározott vonatkozású veszélyeztetésre alkalmasság.” A védő kifejtette, hogy az eljárás során kirendelt igazságügyi környezetvédelmi szakértő azt állapította meg, hogy a tényállásban szereplő anyagok közül a beton, téglá, cserép, kevert építési bontási hulladék, vas és acél, valamint a műanyag nem alkalmasak az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére, arra a szóba jöhető anyagok közül kizárólag az azbeszt tartalmú hullámpala hulladék alkalmas, amely egyben veszélyes hulladék is. Mindezek alapján a védői álláspont szerint az I. rendű vádlott büntetőjogi felelőssége csak akkor állapítható meg, ha kétségtől valószínűsödik, hogy a vádbeli napon és helyen hullámpala hulladékot helyezett el. A védő érvelése szerint ez nem bizonyított. Az ítélet hivatkozásával szemben utalt arra, hogy a rendelkezésre álló fényképen látható a hulladékhalom tetején lévő zöld növényi maradvány – amely az ítélet szerint megegyezett az I. rendű vádlott édesanyja ingatlanán található zöld növényzettel – minden kertben megtalálható. A védő utalt arra is, hogy a bíróság által betonvályúként azonosított betontörmelék nem lehet azonos az I. rendű vádlott által készített fényképen található tárggyal, mivel az a betonvályú ép állapotban megtalálható tanú7 ingatlanán – ezért szükséges tanú7 tanúkenti kihallgatása. Véleménye szerint azáltal, hogy az I. rendű vádlott két embertől – köztük egy rendőrtől – is arra vonatkozó információt kapott, hogy az építési törmelékkel az út kátyúi felölthetők, alappal gondolhatta, hogy magatartása nem jogellenes. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a bejelentő által csatolt fotókon látható hulladékok mennyisége lényegesen meghaladja azt, amit a védenca által használt gépkocsival egy fuvarral oda lehetett szállítani. A védő kifejtette, hogy az eljárásban nem került sor a hulladékhalom azonosítására, így nem lehetett megállapítani, védenca mit vihetett a helyszínre, márpedig ez alapvető jelentőségű, hiszen ha a vádlott által lerakott hulladék nem tartalmazott hullámpalát, akkor nem valósult meg bűncselekmény sem. Megjegyezte, hogy minden célszerűséget nélkülözött volna, ha a billenős járműről a vádlottak kézi erővel pakoltak volna le, ahogyan azt a bejelentő állította. Kifejtette, hogy a védenca által készített fotók egy része 2020. május 1. napján 18:34 és 20:01 között folyamatosan készült, ezért a utca1 utcában fotózott betonvályú nem lehetett a vádbeli helyszínen is ugyanakkor. A védő kiemelte azt is, hogy tanú1 rendőr törzsszázlós tanú vallomását az elsőfokú katonai tanács hiányosan idézte, a tanú a bíróságon a fotók megtekintése után nem tudta meghatározni, hogy

állítás – amely értelmében az I. rendű vádlott neki azt mondta, hogy az úttesten az építési törmelékkel ők helyezték el – pontosan melyik hulladékhalomra vonatkozott. Utalt a védő arra is, hogy az I. rendű vádlott édesanyjának szomszédja azt vallotta, hogy az I. rendű vádlott édesanyja ingatlanán álló garázsról a hullámpalákat 2020. május 11. napján leszerelte, majd elszállította, nem lehetséges tehát, hogy ugyanezen hullámpala a vádbeli napon, 2020. május 1. napján az I. rendű vádlott által a vádbeli helyszínre került volna. A védő utóbb csatolt beadványában kiegészítette korábbi bizonyítási indítványát, fotókat csatolt a betonvályúról és indítványozta, hogy ezeket a felvételeket, illetve azok tartalmát az ítéltábla bizonyítás keretében ismertesse, tekintettel arra, hogy mindkét felvételen a vályú olyan sérülése látszik, amely kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a felvételeken egyazon vályú szerepel. Előadta továbbá, hogy az elsőfokú ítélettel kiszabott lefokozás büntetés miatt védencét a beosztásából felfüggesztették, illetményének nyugdíjminimumot meghaladó részét pedig visszatartották, így az I. rendű vádlott 2022. június 28. napja óta ténylegesen havi 28.500 forint illetményt kap. Előadta azt is, hogy miután a felfüggesztés miatt védenca katonai szervezet területére nem léphet be, sporteszközeihez nem fér hozzá, ezért a Sportszövetséggel kötött szerződését is fel kellett mondania, így elesik a korábban ezért járt díjazástól is.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.521/2022/7. számú átiratában az I. rendű vádlott védője utóbb csatolt beadványára reagálva előadta, hogy a fotókon szereplő betonvályúk sérülései nem azonosak, így észszerű kétely merül fel a vályúk azonosságát illetően, a felvételek tehát nem alkalmasak az elsőfokú katonai tanács ítéletének [33]-[35] bekezdésében írt mérlegelő tevékenységének cáfolására. Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség tárgyalás tartását indokolatlannak tartotta.

[6] A II. rendű vádlott védője is előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, amelyben bejelentett fellebbezését fenntartotta. Kiemelte, hogy a felmentés tekintetében csatlakozik az I. rendű vádlott védője által előadottakhoz. Ezen túl pedig fellebbezésének irányát az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítvánnyal is kiegészítette, mert álláspontja szerint az ítéletből nem állapítható meg, hogy milyen állapotban volt a törmelék az elhelyezése előtt, hogy a törmelék honnan származott, milyen összetételű és mennyiségű volt. Álláspontja szerint az sem állapítható meg, hogy amikor a vádlottak második esetben tettek volna le törmelékkel, mi volt a teherautó platóján, és nem derült ki az sem, hogy a bíróság ezt az ismételt megjelenést értékelte-e vagy sem. A II. rendű védő érvelése szerint az ítélet azt sem rögzíti, hogy a hulladék lerakása milyen módon történt, hogy a kisteherautó billenős volt-e, ahogyan az is hiányzik az ítéletből, hogy a vádlottak a vádbeli napot követő napon hulladékot szállítottak el a helyszínről, amellyel helyreállították az út eredeti – ugyancsak hulladékos – állapotát. A védő kifejtette, hogy az elsőfokú ítéletből hiányzik az is, hogy a II. rendű vádlott könnyen befolyásolható, becsapható, sodródik, nehezen látja át a dolgokat, a pszichológus szakértő által megállapítottan debilitást súroló intellektussal bír, akár irreális cselekményekre is rávehető – ahogyan ez ebben az esetben is történt – különösen, ha bármilyen egzisztenciális erőforrást ajánlanak neki. A védő kifejtette, hogy egy kisgyermek intellektusú személy nem büntethető. A védői álláspont szerint az ítéleti tényállás minderre figyelemmel megalapozatlan, felülbírálatra alkalmatlan. A bűnügyi költség kapcsán előadta még, hogy az a II. rendű vádlottra aránytalan terhet ró a cselekmény tárgyi súlyához képest. A nincstelen vádlott teherbíró képességét felmérve az elsőfokú bíróság 20 havi részletfizetést engedélyezett a pénzbüntetés megfizetésére, ehhez képest az annál jóval magasabb összegű bűnügyi költsége esetén ilyen lehetőséget nem biztosított. Mindezek alapján a védő

elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan a II. rendű vádlott felmentését indítványozta.

[7] Az I. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében fellebbezése írásbeli indokolását változatlanul fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy ha az elsőfokú katonai tanács figyelembe vette volna azt az alapelvet, hogy a kétséget kizáróan nem bizonyított tény a vádlott terhére értékelni nem lehet, akkor felmentő rendelkezést hozott volna. Hangsúlyozta, hogy nem bizonyítható bűncselekmény elkövetése az I. rendű vádlott terhére. Érvelés szerint az érintett útszakaszon a vádbeli cselekmény előtt és után is helyeztek/helyeznek el ismeretlen személyek mindenféle hulladékot. Az I. rendű vádlott két személyt is megnevezett tippadóként, aki azt tanácsolta, hogy ő is ide vigye az építési törmeléket. Őket fel kellett volna tüntetni a történeti tényállásban. Kiemelte, hogy a helyszínen foganatosított rendőri intézkedés sem volt szakszerű, nem volt mintavétel, nincs egyértelműen tisztázva, hogy melyik hulladékhalmot vihették oda a vádlottak. Rámutatott arra is, hogy büntetőjogi felelősség csak akkor lenne megállapítható, ha kétséget kizáróan bizonyítani lehetne azt, hogy a vádlottak olyan anyagot helyeztek el, ami az emberi környezetre, állatokra, élővilágra veszélyes. Ez csak az azbeszt tartalmú palára igaz, amellyel kapcsolatban tanú2 tanú egyértelműen azt nyilatkozta, hogy a cselekmény utáni időpontban a palát és a paladarabokat ő vitte el. Kérte, hogy a fellebbviteli bíróság az iratok alapján egészítse ki a történeti tényállást azzal, hogy a vádbeli cselekmény helyszínén ismeretlen személyek a cselekményt megelőzően és azt követően is helyeztek már el hulladékot, az pedig nem bizonyítható, hogy az I. rendű vádlott hullámpalát helyezett volna el a helyszínen. Erre figyelemmel elsődlegesen az I. rendű vádlott felmentésére tett indítványt. Másodlagosan az elsőfokú büntetés enyhítését kérte: álláspontja szerint a lefokozás katonai büntetést mellőzni kell és a pénzbüntetés tekintetében is figyelembe kell venni az I. rendű vádlott anyagi helyzetében bekövetkezett változást.

[8] A II. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az írásbeli fellebbezését és annak indokolását változatlanul fenntartotta. A környezetvédelmi szakértői véleményre utalva hivatkozott arra, hogy nem állapítható meg, hogy a vádlottak mit szennyeztek, mert nem megállapítható, hogy mi került lerakódásra. Nem történt visszafordíthatatlan környezetszennyezés. Megjegyezte, hogy II. rendű vádlott a mai napig nem érti, hogy miért folyik a büntetőeljárás.

[9] Az I. rendű vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy még mindig érhetetlen számára az egész eljárás, amelyben sokkal nagyobb mennyiségű hulladék lerakását rónak a terhére úgy, hogy nem vizsgálták az autóját. Álláspontja szerint az időpontok sem stimmelnek. Hangsúlyozta, hogy változatlanul nem érti, hogy a betonvályú hogyan kerülhetett a helyszínre, hiszen bizonyítottan az a mai napig egy barátjánál található. Kifogásolta, hogy számos ellentmondást tartalmazó bizonyíték alapján folytatott büntetőeljárás miatt több millió forint jövedelemtől esett el.

[10] A vádlottak és a védők által bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző eljárást a Be. 590.

§ (1) és (2) bekezdés alapján teljeskörűen bírálta felül. Ebből következően a másodfokú bíróság vizsgálta az ügyben az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét.

[11] A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tárgyalás során a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályokat is betartotta, a vádlottak és védőik az eljárásban törvényes jogaikat maradéktalanul gyakorolhatták, az eljárásban résztvevő személyek – a vádlottak, a tanúk és a szakértő – figyelmeztetése a törvényi előírásoknak megfelelően történt.

[12] A törvényszék az ügyben előkészítő ülést tartott, ahol a Be. 500. § (2) bekezdésében és a Be. 185. §-ában meghatározott kioktatást követően az I. és II. rendű vádlottak bűnösségüket nem ismerték el, ezért az elsőfokú katonai tanács a Be. 505. § (4) bekezdése alapján nyomban tárgyalásra tért át, az ügyben több tárgyalási napot is tartott. Az érdekeltek eljárási szabálysértésre nem hivatkoztak.

[13] Az elsőfokú katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a tényállás megállapításához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett. Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson kihallgatta az I. rendű vádlottat, aki nem tett vallomást, írásbeli vallomást csatolt, amelyet az elsőfokú katonai tanács ismertetéssel tett a bizonyítás részévé. A II. rendű vádlott az eljárás során élt a vallomástétel megtagadásának jogával és a 2022. június 17-i tárgyaláson lemondott a tárgyaláson való jelenlét jogáról is. Az I. rendű vádlott által előterjesztett érdemi védekezés lényege szerint 2019. május 1-jén bontási munkálatokat folytattak édesanyja ingatlanán, és az építési törmeléket, hulladékot két ismerőse, köztük tanú8 rendőr őrnagy tanácsára a helység1et helység2vel összekötő út javítására kívánta felhasználni. Ezért délután terepszemlére mentek a II. rendű vádlottal, és a platón maradt egy-két darab téglá-malter keveréket az egyik kátyúba dobták. Már elindultak, amikor eléjük vágott egy motoros. Állította, hogy aznap este bontott téglát, cserépdarabokat és maltert tartalmazó építési hulladékot akartak lerakni, amikor egy rendőrrjárőr megállította és tanú1 rendőr utasítására lepakoltak a törmelékkupacok elé, így készültek el a rendőrségi fotók, azt sugallva, hogy ők szállították azokat oda. Kiemelte, hogy az intézkedő rendőrök szerint se bűncselekményt, se szabálysértést nem követtek el, de kérésükre másnap reggel gesztus értéként elszállított egy rakománnyi törmeléket. Hangsúlyozta, hogy édesanyja ingatlanán egyetlen épület sem volt négyzetalakú palával fedve, egy épületről a hullámpalát pedig tanú2 szedte le és szállította el később, május folyamán.

[14] A törvényszék az I. rendű vádlott védekezésének leellenőrzése és a tényállás tisztázása érdekében tanúként hallgatta ki tanú5 rendőr főtörzssászlóst, tanú1 rendőr törzssászlóst, tanú3et, tanú2t és tanú4 rendőr törzssászlóst. Ismertette az igazságügyi környezetvédelmi szakértői véleményt. Lefoglalta az I. rendű vádlott mobiltelefonját az adatkártyával egyetemben, majd pedig tabletjét, és informatikai szakértőt rendelt ki, továbbá a

II. rendű vádlott tekintetében pszichológus, valamint igazságügyi egyesített elmeorvos szakértői véleményt szerzett be, amit ismertetett, illetve a tárgyaláson meg is hallgatta az igazságügyi pszichológus szakértőt. Ismertette a releváns okirati bizonyítékokat, különösen az igazságügyi informatikai szakértői véleményt, a tanú3 tanú által, a rendőrség által a helyszínen és az I. rendű vádlott telefonján archivált képfelvételeket.

[15] A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a törvényszék katonai tanácsa minden releváns és rendelkezésre álló bizonyítékot megvizsgált. Az I. rendű vádlott védekezésével szemben az elsőfokú katonai tanács a történeti tényállást közvetlen (tanú3 tanúvallomása) és közvetett bizonyítékokra alapította. tanú3 tanú látta, hogy mi történt és a frissen lerakott hulladékról fényképfelvételeket is készített. Tanúvallomásában elmondta és fenntartotta, hogy a vádlottak építési törmeléket, kommunális hulladékot raktak le, köztük palatörmeléket is. Közvetett bizonyítékként vette figyelembe az I. rendű vádlott által becsatolt SD-kártyán törölt, de a szakértő által előhívott fotókat, továbbá a rendőrtanúk vallomását és jelentését – ide nem értve az I. rendű vádlott rendőri jelentésben feltüntetett helyszíni nyilatkozatára vonatkozó részt -, amelyek közvetve alátámasztották tanú3 vallomását; valamint közvetett bizonyítékként értékelte, hogy a fényképfelvételek elemzése során látható hullám- és kockapala is az I. rendű vádlott édesanyjának ingatlanán, mint ahogyan orgonabokrokról származó levelek is látszanak a csatolt felvételeken, úgy a kiteherautó le nem tett rakománya tetején, mint az I. rendű vádlott édesanyjának telkén. Az ítéltábla a veszélyes hulladéknak nem minősülő betonvályú vonatkozásában megjegyzi, hogy – a fellebbviteli főügyészség álláspontjával egyetértve – a védő által becsatolt fényképfelvételek és az I. rendű vádlott édesanyjának telkén készült fotók összevetése alapján a látható sérülések tekintetében ésszerű kétely merül fel a vályúk azonoságát illetően, ráadásul azt az I. rendű vádlott másnap maga is elszállíthatta tanú7-hez. A másodfokú katonai tanács erre figyelemmel utasította el a tanú7 tanú kihallgatására vonatkozó védői bizonyítási indítványt, hiszen a tanú vallomásának a büntetőjogi felelősség megállapíthatósága szempontjából nincs relevanciája. mint ahogyan az I. rendű vádlott által csatolt fényképeknek sincs. A fellebbviteli bíróság megjegyzi továbbá, hogy a billenős platójú autó esetében sem életszerűtlen tanú3 tanúnak az az állítása, hogy lapátolás, söprés is történt.

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában részletesen és kellő alaposággal értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlotti védekezést fogadta el a tényállás alapjául. A logika szabályainak megfelelő következtetés útján helyes érvekkel fejtette ki, hogy a bűnösséget tagadó, egyben részleteiben következtetlen – mint például azon állítás, miszerint tanú1 rendőr törzsszázlós utasítására pakolták le a hulladékot - I. rendű vádlotti védekezéssel szemben a tényállást miért tanú3 és az ő vallomását közvetve alátámasztó rendőrtanúk vallomására, valamint az ismertetett okirati bizonyítékokra alapította. Megjegyzi a másodfokú katonai tanács azt is, hogy nem tévedett a törvényszék akkor sem, amikor a tárgyalás során előterjesztett bizonyítási indítványt elutasította, annak az ítélet [38]-[40] bekezdésében kifejtett indokolásával maga is egyetért. A egyéb6 állományába tartozó tanú8 rendőr őrnagy kihallgatása csupán az eljárás elhúzódását eredményezte volna, az ügy érdemére nyilatkozni nem tudott volna, ugyanakkor felvetette volna esetleges felbujtói magatartás vizsgálatának kérdését.

[17] Az elsőfokú katonai tanács a logika szabályai szerint, ellentmondásmentesen értékelte a bizonyítékokat, ezért a védők és az I. rendű vádlott érvei nem foghattak helyt. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács indokolási kötelezettségének eleget tett ítélete [17] bekezdésétől [37] bekezdéséig, és mérlegeléssel ítélete [9] bekezdésétől [11] bekezdéséig terhelő történeti tényállást állapított meg.

[18] Az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az ügyiratok alapján – részben a fellebbviteli főügyészség, részben az I. rendű vádlott védője indítványának megfelelően - a tényállás személyi részét kiegészíti azzal, hogy:

terhelt1 őrnagy I. rendű vádlottat az munkáltatól parancsnoka a 2022. június 28. napján kelt 567/2022. Szü. számú parancsával szolgálati beosztásából felfüggesztette, egyben illetményének a nyugdíjminimumot meghaladó részét visszatartotta, így jövedelme 28.500 forintra módosult. A Sportszövetséggel kötött sportolói szerződése pedig 2022. június 30. napján megszűnt, így az abból származó megbízási díjtól is elesett.

terhelt2 II. rendű vádlott alkalmi munkákból napi 3-5000 forint jövedelemre tesz szert. Vagyonát képezi a lakóhelye szerinti ingatlan ismeretlen nagyságú és értékű tulajdoni hányada.

[19] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fellebbviteli bíróság által a fentiek szerint kiegészített tényállás már mindenben megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

[20] Az I. rendű vádlottnak és a védőknek eltérő tényállás megállapítására és felmentésre, valamint a II. rendű vádlott védőjének hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezése nem alapos.

[21] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Az I. rendű vádlott és védője fellebbezésében olyan új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott, ami alapján szükséges lett volna további bizonyítási eljárás lefolytatása. Az előterjesztett bizonyítási indítványt a fentiek szerint a másodfokú katonai tanács elutasította. Ezért a vádlottnak és a védőknek a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül elsődlegesen a hatályon kívül helyezésre, másodlagosan a vádlottak felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. Az elsőfokú bíróság a ténybíróság, feladata és kötelessége, hogy a vád tárgyává tett tények szempontjából lényeges bizonyítékokat hiánytalanul, egyenként és összhatásában értékelje, amelynek eredményeként az ítéletben a vád tárgyává tett cselekmény történeti tényállását, valamint az elkövető

személyével összefüggő, a cselekményére kiható, azt befolyásoló tényeket megállapítsa. Az ítéltábla álláspontja szerint e kötelezettségének a törvényszék eleget tett.

[22] Az irányadó tényállás alapján a törvényszék okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére, és nem tévedett környezet és természet elleni bűncselekményük minősítésekor sem. Az elsőfokú bíróság helyesen a bűncselekmény elkövetésekor hatályos büntető normákat vette alapul, az elbíráláskor hatályos büntető jogszabályok nem eredményezhettek enyhébb elbírálást. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint az irányadó tényállás alapján a vádlottak azzal a magatartásukkal, hogy veszélyes hulladéknak minősülő palát is tartalmazó építési törmeléket helyeztek el engedély nélkül helységi lakott területén kívül egy alsórendű útszakaszon, társtettesként megvalósították a Btk. 248. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő hulladékgyűjtés rendje megsértése büntetnének törvényi tényállási elemeit. Megjegyzi a fellebbviteli bíróság, hogy maga is osztja a védők és a Kúria Bfv.1747/2015/6. számú precedensképes határozatában kifejtett azon jogi álláspontját, hogy a Btk. az általános hulladékfogalomhoz képest szűkítő követelményt támasztva írja elő, hogy az elhelyezett dolognak nem csak hulladéknak, hanem meghatározott vonatkozásban veszélyeztetésre alkalmasnak is kell lennie. Ennek a követelménynek a jelen ügyben beszerzett környezetvédelmi szakértői vélemény szerint kizárólag az azbeszt tartalmú pala (hullám- és síkpala egyaránt) felel meg. A másodfokú katonai tanács egyebekben egyetértett az elsőfokú katonai tanács ítélete [42] bekezdésében kifejtett jogi álláspontjával.

[23] Az I. rendű vádlott védőjének a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezése alapos.

[24] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítélete [44]-[46] bekezdésében helyesen sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő körülményeket. Az elsőfokú ítélet kihirdetése óta eltelt idő további enyhítő körülményt jelent. Ugyanakkor a cselekmény társas elkövetése súlyosító körülmény, a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően ezzel kiegészíti a bünteteskiszabási körülményeket.

[25] Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a bünteteskiszabási körülményekre, valamint a cselekmény társadalomra veszélyességének fokára, tárgyi súlyára, és a vádlottak alanyi bűnösségének fokára figyelemmel velük szemben enyhítő szakasz alkalmazásával a Btk. 50. § (1)-(3) bekezdése és a Btk. 51. § (1) bekezdése alapján pénzbüntetést szabott ki. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint azonban az I. rendű vádlott tekintetében az elsőfokú ítélet kihirdetését követően a személyi körülményeiben bekövetkezett változásokra, míg a II. rendű vádlott tekintetében az ítélet belső arányosságára is figyelemmel alacsonyabb napi tételszámú és alacsonyabb egy napi tétel összegű büntetés felel meg a büntetési céloknak, ezért az elsőfokú ítéletet megváltoztatva, az I. rendű vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 200 napi tétel, napi tételenként 2000 forint, míg a II. rendű vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 150 napi tétel, napi tételenként 1000 forint összegű pénzbüntetésre enyhítette. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint az így kiszabott pénzbüntetés igazodik ténylegesen a vádlottak személyében és cselekményükben rejlő

társadalomra veszélyességhez, a bűnösségük fokához, az enyhítő és súlyosító körülmények számához és nyomatékához.

[26] A fellebbviteli bíróság a Btk. 51. § (1) és (3) bekezdése alapján rendelkezett mindkét vádlott tekintetében a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[27] Ugyanakkor tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor terhelt1 őrnagy I. rendű vádlottat lefokozás katonai büntetéssel is sújtotta. Az I. rendű vádlott több mint 15 éve teljesít példás katonai szolgálatot, ezen időszak alatt többször részesült dicséretben, fenyítve nem volt. E körülményekre figyelemmel vele szemben a katonai szolgálatával össze nem függő bűncselekmény miatt lefokozás katonai büntetés kiszabása túlmutat a büntetési célokon. A fellebbviteli bíróság ezért az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és az I. rendű vádlottal szemben alkalmazott lefokozás katonai büntetést mellőzte.

[28] Tévedett az elsőfokú katonai tanács akkor is, amikor a mindkét vádlott cselekvőségét érintő szakértői vélemények előterjesztésével, valamint a tanúk megjelenésével kapcsolatban felmerült bűnügyi költségeket a vádlottak között megfelelte. Mint ahogyan arra a fellebbviteli főügyészség helyesen rámutatott, a Be. 574. § (4) bekezdése értelmében a bűnösnek kimondott vádlottak vonatkozásában felmerült, el nem különíthető bűnügyi költségre a bíróság a vádlottakat egyetemlegesen kötelezi. A fellebbviteli bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és az eljárás során keletkezett informatikai szakértői és környezetvédelmi szakértői véleményekkel kapcsolatos szakértői díj, valamint a tanúk útiköltségével kapcsolatban felmerült díjak tekintetében - az elsőfokú eljárás során felmerült összesen 820.961 forint bűnügyi költségből - 327.609 forint megfizetésére terhelt1 őrnagy I. r. és terhelt2 II. r. vádlottat egyetemlegesen, míg külön kötelezte I. rendű vádlottat 7.200 forint, II. rendű vádlottat 200.000 forint vonatkozásában felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[29] A másodfokú bíróság a Be. 574. § (5) bekezdése alapján a II. rendű vádlottat a bűncselekmény tárgyi súlyához képest aránytalanul nagy bűnügyi költség egy részének megfizetése alól mentesítette, így a tekintetében felmerült bűnügyi költségből fennmaradó 286.152 forint bűnügyi költséget az állam viseli.

[30] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján – helybenhagyta azzal, hogy pontosította a II. rendű vádlott lakóhelyét és meghatározta a részére engedélyezett havi részletek esedékességének időpontját.

[31] A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 599. § (1) bekezdésén és a Be. 606. § (1) bekezdésén alapul.

dandártábornok

Dr. Török Zsolt hb.

a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. ezredes
Dr. Belovai Henriette hb. százados

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 43.Kb.78/2021/53. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.37/2022/13. számú ítéletében írt változtatással terhelt1 őrnagy I. rendű és terhelt2 II. rendű vádlottak tekintetében 2023. január 4. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2023. január 4.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok

a tanács elnöke